

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Negyven vasárnap és esztendőnkön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 3 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők.

Mirdetések és nyilttéri közleményeke:

a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

Rákóczi idehaza.

Közel kétszáz esztendei hontalan-ság után, halóporában kerül haza II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek daliás teste. Ugyanaz a borongós, lelkes hangulat lesz úrrá fölöttünk, amely Mikes Kelemen örökértékű törökországi leveleiből árad ki.

Ami keserűség és lelkes öröm össze tud gyülni a sirvavigadó magyar szívében, mindazt átérezzük most amikor sebes gőzparipa hozza közzénk a rodostói temetőből II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona, Thököly Imre, Eszterházy és Sibrik tetemeit.

Annak a harcnak a hősei és mártirjai ők, amely századokon át tart és még most sem ért véget.

Ami vágy és hazafias keserűség él most a mi szívünkben, ugyanaz hevítette a Rodostóból megtérő vándorokat is világra szóló nagy cselekedetekre; amit mi óhajtunk, hazánk boldogságát és függetlenségét, azt óhajtották ők is.

TÁRCA.

Rákóczi feltámad.

Nem hallgatja többé tenger mormolását,
Tenger habja felett futó szél zúgását
Kurucok vezére.

Milők ajkáról örömhimnusz fakad,
Hazajött Rákóczi, hazajött a szabad
Magyarok földjére!

Itt vagy, borús egünk tüdőszó csillaga,
Itt vagy, szabadságunk legdicsebb bajnoka
Kétszáz évre várunk.

Oh, ba sokszor hívtunk: »Jőjj vissza Rákóczi,

Szabadságunk véres lobogóját bontsd ki,
A sir széléen állunk!»

És te jöttél akkor, mindannyiszor jöttél,
Rodostói sírból éjfélen kitértél
És lelkünkbe szálltal.

Rákóczinak lelke lobogott felettünk,
Ahányszor csak szabad hazánkért küzdöttünk.

Vezérünk te voltál.

Kétszáz esztendeje annak, hogy az elnyomott magyar nép felkelt kivívni ősi szabadságát: és folyt évek során keresztül a világ egyik legdicsebb szabadságharca amely több ízben megremegtette Bécsnek büszke várát.

Száz és száz dal irdeti a magyar nép ajkáról, hogy ők voltak és ami vágy, remény és keserűség össze tud gyülni magyar szívében, mind azt a meleg, nagy érzést kifejezik a kuruc nóták.

Örökké fog élni az ő emléküek a magyar népben, amely a jövőbe vetett bizalmat a mult dicső emlékeiből meríti. Minél nagyobb az időbeli távolság, amely Rákóczi harcaitól elválasztja a jelent, annál ragyogóbb glóriát ölt az emlékezés a mi első szabadságharcunkra.

A borongó romantikának nimbusza övezte közel két századon át a rodostói temetőt, ahova szánkivetett nagyjainkat temették és ebből a borongásból gyönyörű fényesség áradt a magyarságra.

Edes anyaföldben, véres anyaföldben
Jól esik pihenni, dicső fejedelmem?
És ha út az óra:

Rendülnek falai kassai kriptának,
Rákóczi sírjából mindig fel-fel tamad
Az új hívő szóra.

Szombatos Elemér.

Nyolc koporsó.

Betelt a levert kurucok népdalának fájó vágyakozása: Szeret Magyarország, — óhaj Erdélyország. Holtig szán, holtig bán — még a gyermekük is — tudom visszakiván! — Mikor rég elmentem, — visszaóhajtottok, — mikor rég meghaltam, — akkor is síratok. Haló porompul is — föltámasztánatok, — összcselednétek még porhanyó csontlmat.

Halás kegyelettel, hódoló tekintettel a nagyság fejedelemnek és bujdosó társainak porhanyó csontjai magyar földben fognak nyugodni. Néhány szent sírral többje lesz a magyaroknak, ahova válságos időkben elzárándokolhat a honfiai ahítat.

Két ragyogó és kimagasló eseménye van a magyar történelemnek. két szabadságharc, melyek örök dicsőséget hoztak a magyar népre. A kuruc katonák és a honvédek kitörülhetetlen beütéssel vették magukat a szabadságért harcoló népek történetébe és mert mind a két szabadságharcot leverték, mert a küzdelem okai részben még ma is fennállanak: a két szabadságharc emléke ma is intenzív, ma is eleven sebből buzogtatja a vért.

Szomorú esemény szokott lenni a temetés. Mikor a hideg földnek adjuk át azokat, akiket szeretünk: a legnagyobb fájdalmak válnak ki a szívből. De ez a temetés, amelyvel örök nyugvó helyükre kíséjük ki Rákóczit és bujdosó társait, kitérő örömet és lelkesedést kelt bennünk.

Nem temetünk mi most nemzeti ünnepet ülünk, felszabaduló lelkünk minden hevével dicsőítjük a magyar szabadság régi hőseit.

Páratlan nemzeti ünnep Rákóczi hamvainak hazahozatala. Mennyit kellett küzdenünk, közel kétszáz évig kel-

Nyolc koporsóval lesz gazdagabb a magyar, amelyeknek hazatérésbe beigazolja Rákóczinak azt a bölcsintelmét, hogy »nincs az a nehézség, amelyet a bátorság könnyűvé ne tenné, ha erős akarat járul hozzá.»

Éppen olyan lelkesedéssel, mint Misiast, fogadják ma is a bujdosó fejedelmet, mint mikor Lengyelországból maroknyi hadaló jött az ország fölszabadítására. Piros táfota zaszloját ma is a hittratl csókolja e nemzet, hiszen ki tudja mikor kell elmondanunk újra: recrudescunt gentis Hungaravenera?

Történelmet írni rójuk szük helyen, kegyeletlenség lenne. A mit e napokban tetünk, mikor poruk visszatér a magyar földre, nem lehet más, csak emlékezés rájuk. Magasztos szellemükre, dicső törekvéseikre, a mely gerince volt a magyar nemzet szabadságuk után velük való törekvésének.

Jellemezni őket gyenge a mi tollunk. Hozzájuk hasonló magyarnak kellene lennünk, ha ezt akarnók tenni. Vagy lehet-e jobban beszélni Rákócziról mint az ő maga tette élete egyik legszomorúbb napján, az ónodl országgyűlésen.

Tüdőbetegségek. — zamar-

köhöges, skrofulozis, influenza ellen szantalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, vialdokol, éjjeli izzadást.

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban — Ára övenkint 4.— korona.

lett várakoznunk, míg a magyarok e legdicsebbjeinek tetemeit visszahozzuk e földre, amelyet oly forrón szerettek. Végre itt vannak közöttünk. Azt a földet tapodja lábunk, amelyben ők fekszenek, amelyben Kossuth Lajos is fekszik. Ez a föld, amelyen annyiszor apáink vere folyt, megéri e vért és megéri azt a vért is, amely érte még folyni fog.

Aludj, aludj, Rákóczi, Thököly, aludjatok nyugodtan az édes hazai földben. Álmatok fölött egy nemzet lelkes kegyelme őrökdi, értetek magyarok milliói imádkoznak az egek Urához és hozzátok fohászknak, ha vészes felhők törnyosulnak egünk fölé.

A középosztály válsága. Magyarország, az uzsora paradicsomában, a középosztály sorsa a legszánandóbb. Azé a középosztály, melyet farizkus jóindulata az államot fentartó osztálynak szokták csúfolni.

Néhány esztendő óta egész Magyarországon, a gazdasági piac minden javának megdrágulása döbent meg a fogyasztó közönséget. Megdrágult minden a világon, aminek értéke és ára van. Megdrágult akkor, amikor a gazdasági viszonyok okot adtak és jogot szolgáltatottak az áremelkedésre; de nem csökkent a drágaság akkor sem amikor az áremelkedés oka megszűnt és mindenkiük öröme azzal biztatott, hogy az árcsökkenésnek kell bekövetkeznie.

Ha csakis másodrendű szükségletek kielégítéséről van szó, vagy luksuszükségletek szerepelnének a panaszok okaként akkor nem is volna olyan nagy a baj. Bár normális viszonyok között a kultúrember joggal megkövetelhetné, hogy a szorosan nem az élet fentartásához tartozó szükségleteit is ki tudja elégíteni.

A baj azonban azért olyan keserves, mert a legelmeibb szükségletek kielégítését támaszja meg, sőt szinte lehetetlenné teszi az imár elviselhetlenné vált drágaság.

Amíg élünk, tapalkozni, lakni, ruhaz-

kodni kell. Pedig éppen az élelmiszerek a lakás és a ruhák ára támaszt egyre nehezebben teljesíthető igényeket a fogyasztóközönség zsebével szemben.

A termelők és a közvetítő kereskedők hogyha szoba kerül az általános drágaság, magyarzatuk és mentsegiül a sztrajkokra hiva koznak. Igazuk van Napjainkban latjuk, hogy sztrajk sztrajkot kerget. Gyakori következesük ezeknek a béharcolnak pedig valamely fogyasztási cikk aranak emelkedése szokott lenni.

A ruhazkodással, építéssel s élelmiséssel összefüggő iparagokban tagadhatatlanul szinten voltak és vannak béharcolok. De kétségtelen az is, hogy áremelkedés következett be még akkor is, amikor a munkaadók és a munkások közötti tusa nem járt engedményekkel a munkások javára. Akármilyen történt, minden ürügy volt arra, hogy a béharcolnak a fogyasztó igya meg a levét.

Ha igazságosak akarunk lenni, konsztatálnunk kell, hogy az általános drágaság következesi a társadalom minden osztályát érik.

De vajjon egyformán-e és vajjon a drágaság következesi ugyan abban a mértékben érik e meg az egyes osztályok?

Erre a kérdésre határozottan nemmel kell válaszolnunk.

A munkasoztály az általános drágaság közepett azzal a hatalmas fegyverrel rendelkezik, melyet a törhetetlen szolidaritás alapján való szervezkedés nyújt a gazdasági küzdelemben. A szervezett munkások békés agitáció útján, vagy a béharcol segítségével időről-időre kitudják vivni maguknak azt a jövedelem-többletet, melyre éppen a drágaság következesében mulhatatlanul szükségük van.

A középosztály helyzete a legsanyarúbb, szervezeten összeviszaságban, szanalmas védtelenségében utközőképen áll a tőke képviselői és a munkasoztály között.

Nem rendelkezik azzal a nagy hátvéddel, amelyet a tőke nyújt a maga tulajdonosainak. Nem élteti és erősíti a szolidaritás érzése, nem támaszkodhatik arra a hatalomra, melyet szervezetség ad a munkasoztálynak.

— Nem akusunk! — kiáltotta egy alkalommal Bercsényi a diplomaia, a hollandi követnek. Mi szabadságot keresünk, nem sjujtot.

Érdekes, mint ismertette ő a külföldiekkel meg a magyar közjogot. Stepany angel követnek a selmeci értekezleten azt mondotta, hogy a magyarok olyan viszonyban állanak Ausztriához, mint Skócia Angliához, mivelhogy saját külön alkotmányuk, kormányzatuk, hadseregiük, kincstárak van. Megértette vele, hogy Ausztria mégis úgy akar velük banni, mint Angolország Irlanddal azaz mint meghódított tartományt.

Azzal is meglehetősen fölösleges munkát végzünk, amikor ezt magyarázzuk. Különösen Ausztria nem akarja megérteni.

Követi a fejedelmet édes anyja, Zrinyi Ilona, legideálisabb lelkü magyar uraszoony, Munkacs várának hősi védője is. És jön most már teljesen békében Thököly Imre is, Rákóczi mostoha apja is, akit bár a szultán magyar királynak is kikialított, csak a fejedelm címertartotta meg magának, s aki dicsőséges bevezetője volt a Rákóczi-kornak, leghatalmasabb ellensége a »sakkfigura formájú» Lipót császárnak.

Nagy dicsőségek és nagy szomorúsá-

Eppen a teljes szervezetség híjjával nem tudja kellőképen fokozni a maga anyagi erejét sem. Ha az állam fizetésrendezést juttat a maga tisztviselőinek, az rendszerint pénzügyi szempontokból és költségvetési okokból olyan csekély, hogy alig leírdit valamit a bajokon. A magánalkalmazásban levőknel pedig a munkaadónak minden mas érzésen elhaltamosodó anyagi érdeke nem engedi meg, hogy az alkalmazott jövedelme megfelelően gyarapodjék.

Az általános drágaságot éppen ez a kis jövedelmre szorított és a jövedelemfejlesztésre nem képes középosztály éri meg a legjobban. Elsőrendű életszükségletei természetesen éppen úgy követelnek kielégítést, mint akarmilyen mes emberéi. Csak, hogy a középosztálynak olyan szükségletei is vannak, amelyek bár még korantsem luksuskiadások, mégis tulmennek a rendelkezésen, tapalkozason és ruhazkodason. Ezek a szükségletek, melyeknek egyrésze az úgynevezett reprezentálás vignettájával jelezhető, az általános drágaság közepett szinte elviselhetetlen súlylyal nehezdednek ennek a társadalmiag a tőke képviselőivel egyformán eksponált. de anyagi erőben aránylag még a munkásoknal is gyengébb osztályra.

A középosztály legtbő tagjának állásánál és helyzeténél fogva, társadalmi életet is kell élnünk, amikor gazdasági erejük meg a magánélet legsürgősebb igényeivel sem tud megbirkozni. Vajjon nem számalomraméltó helyzet-e ez, vajjon nem-e ez az igazi cifra nyomorúság?

Ezekből a szomorú viszonyokból a magyar középosztály, úgy, ahogy ma téspe, soha sem fog kiszabadulni. Azzal sem fog célt érn, ha minduntalan a kormány segítségért esekel.

A maga labara kell állani. Fel kell támasztania magában a szolidaritás érzését és a szervezetség szilárd alapján kell törekednie, hogy megszűnjék a fölötté és alatta levő társadalmi osztályok gazdasági utköző rétege lenni.

— Hat ezt érdemeltem tőled, szolgálataimért, o haza? Életemet, véretem. hitvesemet, gyermekeimet, mindenemet föloldoztam hajdan virágzó szabadságodért, s most ilyen hatat kell árulnom? Te latod Istencm, szivem tisztaságot; te latod, hogy nem a magam hasznát kerestem törekvésimben... Édes hazam ne engedd, hogy rajtam szaradjon az igazságtalanság.

Vagy amit patensében mond: »édes hazánkért, nemzetünkért, a régi szabadságért a hatalmas Istencm segítségével, az ő hatalmas karjának erejével, tökéletes szivvel, lélekkel szenteljük életünket és készek leszünk vérünket ontani egyedül hazánk és nemzetünk szabadságáért, minden privátumnak vágyódása nélkül.»

Kell-e ezek mellé még magasztaló szó? Kell-e dicéinünk ama Bercsényi Miklóst, aki hajazón a fejedelmet szolgálni s akiket a legnagyobb magyar diplomatának kell tartanunk. Bercsényi, akit Rákóczival együtt árulónak, az igaz szabadság felforgatójának mond az szerhétészázitenötös törvény. Hat ehet-o hazasarló az, aki oly vehemensen szállt szembe a külföldiekkel, amikor azok a köztársaság kimondására bizgattak a magyar szabadság-hősöket.

gok keveréke az ő élete pályája. Nyolc éves korában már Mármaros főispánja, husz éves korában pedig bálványozott vezére a bujdosó hadaknak. Pedig ekkor még az egykori leírás szerint »szép, hegyes termetű fiatal ember.» Gyönyörű veres és fehér orcaju, egy kevéssé ritka bajuszu és barna haju, kiálló és kövér szemű. Győzelmes csatait egymás után vivja meg. Később azonban teljesen alamerült pályája. A tájai országgyűlésen nem adnak a rendek neki se pénzt, se katonát. XVI. Lajos, a pápa parancsára elpártolt tőle az orszagnak sincs többé szüksége rá, mert látszólag alkotmányt adott a császár; a török pedig két ízben is elfogja s Konstantinápolyra cipeli, mert Bécs héthetes török ostromának sikertelenségét és ő hibájának tulajdonitják. Közben azonban akad még egy dicső tette; elfogja Heislert és kiváltja vele a bécsi fogságban sinylődő feleségét, Zrinyi Ilonát. Rettenetes azonban, ami ezután következik. A szultán kedgydíjából él külföldi számfizetésben, itthon iszakosnak, tótnak és lutheránusnak gnyolják, mostohafia, II. Rákóczi Ferenc pedig azzal vadolja meg, hogy megakarta mérgezni.

Visszatér Rákóczi idősebb fia is, akit a bécsi udvar elszakított atyjától s akit él-

A Duna-Tisza-csatorna.

II.

Mindazok, a kik a csatornák építésének és különösen a Duna—Tisza-csatorna építésének ellenzéi, azt mondják, hogy nagy díjat fog az állam a csatorna használatáért szedni, és ebben az esetben a csatorna nem fogja azt a gazdasági hasznot hozni melyet tőle várunk, mert a díjak gátolni fogják a forgalom fejlődését; vagy a csatorna használata fejtle lesz, ebben az esetben pedig a csatorna építésére fordított tőkét kamatját az állam egyéb jövedelméből kell fedezni.

A miniszteri szaktanácskormányon Klein Gyula is ezt az alternatívát állította fel. De felszólalásában csak azt igyekezett bizonyítani, hogy a szeged—budapesti forgalom a csatorna megépítése után is, feltéve, hogy annak használataért díj fog szedetni, nem a csatornán át, hanem a mostani úton, Zimonyon át fog mozogni. Nem mondta és nem is gondolta, hogy a szeged feletti hajóállomásokról Budapestre irányuló forgalom nem fogja a csatornát használni, mert számításunk alapján a miniszteri előterjesztésben előnyözött forgalom mennyiségéből csak a szegedi forgalmat vontatja le. Klein felszólalása alapján tehát Zsienksy gróf sem mondhatja, hogy a csatornának nem lesz forgalma ha használataért díjat fogunk szedni.

Klein Gyula állása, hogy a szeged—budapesti viszonylatban a csatorna építése haszon nélkül való vállalat, ha a csatorna használatáért díj fog szedetni, ebben az általánosságban nem áll. Az alább következőkből ki fog tűnni, hogy csak abban az esetben nem fog a szeged—budapesti forgalom a csatornán át mozogni, ha annak használataért a javaslatba hozott 115 fillér díj fog szedtetni.

Ő a szaktanácskormány során törtött beszédében a vonatási költségeket vette alapul és helyesen. A vonatási költségek nem képezik — egész fuvarosi költséget, mert azokhoz még hozzávesszük az uszaly használati járó költséget. De miután az uszaly használati költsége a folyamón és a csatornán egyforma, és nem attól függ, mi-

lyen víven mozog, hanem mennyi ideig vétetik igénybe, az összehasonlításnál a vonatási költségek mérvadóak. Saját adatai szerint a vontatás tonnakilométereinként 0.3 fillérbe, és ennél fogva Szegedről Budapestre egy métermázsza arának Zimonyon át való vonatási költsége 19.1 fillér. A csatornán át való vonatási költségeit nem tudom minő alapon 27.1 fillérben számítja, holott az út hossza a csatornán át csak 241 kilométer Rapács igazgató alapos számításai alapján a vonatási költségek a csatornán át, lövontatási feltételezve, Szegedről Budapestig tesznek 8.6 fillért.

Hogy Klein Gyula adata téves, kiténik onnan, hogy ha a 241 kilométer hosszú úton a vonatás 27.1 fillér, a tonnakilométereinkénti vonatás költsége 1.12 fillér, holott ő maga előzőleg azt mondta hogy a tonnakilométereinkénti vonatás költsége 0.2, legfeljebb 0.3 fillér. A folyón Szegedről Csongrád és Csongrádtól a csatornán át való vonatás költségeit tehát négyezer akkoriára teszi, mint a folyókon.

Ellenben a Rapács adata szerint a tonnakilométereinkénti vonatás költsége tesz 0.35 fillért, tehát többet, mint a mennyit Klein Gyula egységértélinek vesz. Ha tehát a helyes adatokat hasonlítjuk össze, a következő eredményre jutunk:

Egy métermázsának vonatási költsége Szegedről Budapestre Zimonyon át 19.1 fillér. Ellenben ugyancsak egy métermázsának vonatási költsége a csatornán át 8.6 fillér a megtakarítás tehát a csatornán át való vonatásnál 10.5 fillér.

Ehhez jön még az uszaly használatában való megtakarítás, miután Zimonyon át az uszaly 10 napig van úton, ellenben a csatornán csak 6 napig, a mely megtakarítást Klein Gyula 2 félérbe számítja; az egész megtakarítás tehát a csatorna használatánál 12 és fél fillér.

Végos ebből, hogy miután a Szegedről Budapestre a csatornán át való fuvarozásnál, a zimonyi útiránnyal szemben, a vonatási költségeink 12 és fél fillér a megtakarítás, vagyis a zimonyi útirány költségeiből 59 százalék, a csatorna díjainak használata esetében a szeged—budapesti forgalom zöme a csatornán át fog mozogni.

A kormány előterjesztésében, mely a kereskedelmi miniszteriumban tartott szaktanácskormány tárgyalásainak alapjául szolgál a csatorna használatáért való díj tonnenként 115 fillérrel, tehát métermázsanként 11 és fél fillérrel van javaslatba hozva. A tanácskormány során a csatorna díjak magysága és a miniszteri előterjesztésben ezeknek megállapítására vonatkozó javaslat szóba nem került. A csatorna-díjak kérdése ennél fogva nyit kérdés, melyre névbe a szaktanácskormány tagjai nem nyilatkoztak.

Nézük már most, hogyan alakulnának a viszonyok, ha a csatorna használatáért a javasolt díj tényleg beszédetnék.

Mint fentebb már említettük, a vonatási díj a csatornán át métermázsanként 8.6 fillér, a csatorna díj 11.5 fillér, összesen 20.1 fillér, míg a zimonyi útirányon át 19.1 fillér. De a szállítás összköltsége, tekintettel arra, hogy az uszaly a zimonyi úton hosszabb ideig van igénybe véve, a minék költségeit Klein Gyula 2 fillérrel számítja, a zimonyi úton át ezen két fillérrel dragul és így a csatornán át még mindig 1 fillérrel olcsóbb, mint Zimonyon át.

Ha tehát a vonatási költségek Zimonyon át megmaradnak mostani alacsony állásukon és meg nem dragulnak; ha a csatorna használatáért járó díj tényleg métermázsanként 11 és fél fillérben fog megállapítani, úgy a szeged—budapesti viszonylatban a csatornán át és a Zimonyon át vezető vízi út egyenértékű lesz, de a csatornának meglesz ebben az esetben is az a használata, hogy meg fogja gátolni a vonatási költségeknek a zimonyi útirányon át való emelését.

Az első helyzetben a Szegedről Zimonyon át Budapestre való vízi fuvarozás költsége 30 és 58 fillér körüli változik. Valamennyi fentebb közölt számítás az alacsonyabb díjtelekre van alapítva. Rendszerint

augusztus hó elsejéig alacsony díjtelek vannak érvényben, melyek később majdnem kétkörösrá növekednek. Miután a csatornán rendszeres állandó díjtelek mellett való vonatási szolgálat fog szervezteni és a vonatási költsége a csatornán állandó lesz, ez nem fogja a hajósokat gátolni abban, hogy a zimonyi úton ózskor a díjteleket emeljék.

Ha két útirány versenyről van szó, rendszeren azt az útirányt tartják előnyösebbnek, melyen a fuvarozási költségek 20 százalékkal olcsóbbak. Láttuk, hogy a zimonyi útirányban a vonatási költségek 19.1 fillért tesznek; a csatornán való vonatási költségekkel leendő összehasonlítás céljából ehhez hozzá kell adnunk azt a két fillért, melyet az uszaly hosszabb használata miatt Klein adatai szerint a Zimonyon át való vonatás megdrágul; tehát 21.1 fillérre kell emelnünk. Hogy a csatorna útiránya versenyképes legyen, a vonatási és csatorna használati díjaknak 20 százalékkal vagyis 4.2 fillérrel kell olcsóbbaknak lenni; vagyis nem szabad többet tenniük 16.9 fillérnél. Mint-hogy pedig a vonatási költsége 8.6 fillér, a csatorna-díj 8.3 fillérben állapítandó meg a szegedi viszonylatban, hogy a csatorna versenyképes legyen.

Abban az esetben, ha a csatorna használati díja 8.3 fillérben fog megállapítani a szeged—budapesti viszonylatban, a csatornán át a vonatási költség és csatorna-díj együtt 26.9 fillér lenne, szemben a zimonyi útirányon át lego csöbbs vonatási költséggel, mely 21.1 fillér. Iy viszonyok között a szeged—budapesti viszonylatban is a forgalom zöme a csatornán át és nem a zimonyi irányban fog mozogni, noha a csatorna használatáért díjat fogunk szedni.

Nem áll tehát, hogy a budapest—csongrádi csatorna a szeged—budapesti viszonylatban haszon nélkül lesz, hacsak a csatorna díjainak használata nem fog megengedtetni; mert még abban az esetben is, ha a javasolt métermázsankénti 11.5 fillér csatorna-díj fog beszédetni, a csatorna a zimonyi irányban való fuvarozási költségekre meleskölőleg fog hatni; ha pedig a csatorna használatáért szedendő díj a szeged—budapesti viszonylatban 8.3 fillérre szállítatik le, a csatorna a zimonyi útiránnyal is versenyképes lesz.

Még kevésbé áll az, hogy a csatorna használata a javasolt díj mellett is, a szeged feletti hajóállomásokról Budapestre irányuló forgalomban használhatatlan lesz, a mit az előzőleg előadottak után bizonyítani felesleges, mert szembeeszköz igazság.

És mindzeknél fogva az sem áll, hogy az államnak a befektetett tőke közvetlen kamatozásáról le kell ne mondan.

Éllenkezőleg, hajózható utaink fejlesztése gazdasági haladásunk és megzinosodásunk érdekében sürős feladatot képez és erre célzó teendőink helyes so rendje az, hogy a budapest—csongrádi csatorna első sorban haladéktalanul megépítsük.

Zsienksy gróf a Duna—Tisza-csatorna építését az öntözési érdekekre való tekintettel is ellenzi. Egy későbbi cikkben talán még visszatérek erre a kérdésre is.

Mindenesetre külön óhajtok foglalkozni a cikkben említett Dráva—Száva, nézetem szerint helyesebben a Dunát a Sárvával összekötő vukovar—samáci csatornával.

Nem ezen fejtegetésem során teszem ezt, mert azt tartom, hogy előnyösül halaszthatatlan feladatunk most az, hogy a Duna—Tisza-csatornának több mint egy század óta vajudó ügyét a budapest—csongrádi csatorna megépítésével dűlőre juttassuk.

Ujdonságok

Szentés, 1906. október 28.

Fejedelmi temetés.

Hozzak már a kurucbujdosókat, A magyar szabadság villamos lelku hőseit, akik a zengő tarogatók hangja mellett, szűz Mária-képes lobogók alatt küzdöttek a szegény magyar nemzet drága szabadságáért. Hoz-

Pogány Béla.

zák már dicső Rakóczi és hozzak méltó társait. Minő kár, hogy nem majusi szél iramlik most virágba borult hantok felett, minő kár, hogy októberi szél sir a zörgő avaron A nemzet ujjongásához sziveink örvendező himnuszához milyen méltó volna a természet ragyogása. A föld tavaszi pompája fogadhatna csak méltóan a hazatérő hősokeket, az itthoni pihenőre, csöndes almodozásra, édes nyugalomra induló kuruc daliákat. Idegenben eltöltött közel két évszázadnak almatlan éjszakai, bolyongó lelküknek viraszó emlékeit hagyják ott a halottak, ha van földöntúli élet. Tehát vége, vége! . . . Vége már a hontalanságnak, a számkivetésnek, a bujdosásnak. A nemzet meghajtott fejjel, a föld részletek hantokkal varja vissza Magyarországot diadalmas napjait.

Zengjenek a tarogatók, röpködjenek az októberi szeiben a Maria-képes lobogók, jönnék a hősök!

Ez a nagy nemzeti ünnep többet jelent az magyarnak, mint aminőnek sokan látják. Ez az ünnep, amely szinte paratlan a világhistoriában, aminthogy a magyar nemzet története is paratlanul áll a világ történetében, hirdeti a nemzet tavaszának, a föld virulásának, a nép feltámadásának jöttét. Különös ünnepi vonatkozásaival, amelyek a múlttal és jellel kötik össze, a lélekben különös gondolatokat ébreszt. Lényegében nagy tanulságokat rejt.

II. Rakóczi Ferenc kora jelzi a mi történelmünkben az emberiség forradalmának szeparatistikus megnyilatkozását. Rakóczi Ferenc és dicső kurucai azért küzdöttek, hogy a magyar magyar maradjon harcoltak tehát Bécs ellen, de küzdelmük jellege általában emberi és szabadság fogalmában egyesíteni tudta a legkülönbözőbb nemzetiségeket. Csak így lehet megérteni, hogy Rakóczi zaslói alatt küzdött a magyar szabadságért a nemes és paraszt, a városok német polgársága, a fejedéki tót és a rúthen szegénység. Ez az idő már nem a rendi kiváltságok korszaka, itt már a világmozgató nagy társadalmi eszmék emberi igazságok vivják elszánt korszakos harcukat.

Ezért nagy jelentőségű a kuruc szabadságharc. Nagyobb jelentőségű, mint amilyennek historikusaink látják. Mert az oknyomozó történetírás nem a helyes nyomon keresi a cselekmények rugóit s olyan ostoba szempontból nézi a múltbeli eseményeket, mintha az ország térképe nem volna más, mint egy gombostűkkel teletűzdelt stratégiai terület. A mai történetírásnak ez az általános hibája okozza, hogy még az olyan nagy szabásu nemzeti küzdelemről is, mint aminő volt a Rakóczi-korszak küzdelme, hamis képet szerzett magának az utókor. Holott ha ez a szent korszak harcának egyetemes, emberi rugóit fölvednék, az egész világ több érdeklődéssel fordulna Magyarországra felé és méltányolná a mi nemzeti ünnepünk jelentőségét.

Addig is azonban, míg a történetírás megtalálja az igazi nyomokat, amelyek a historiai igazsághoz vezetnek, ünnepeljük mi a szent szabadsághősöket. Ünnepeljük a magunk nagysághoz méltóan, legyen temetésük a felmagasztosult szívek diadalmas ünnepnapja, mert az ő hazajövetelük az örök igazságok győzhetetlenségét, az eszmék diadalát hirdeti. A koporsójuk oldalán lássuk meg a lángoló cetkükkel égő tanulságokat. Hozsán, hozsán nékik!

— **A Rakóczi-ünnep rendje.** A Szentes város által f. hó 29-én, holnap rendezendő egyetemes Rakóczi ünnep rendjét, tájékoztatás végett, úgy ahogy arról a polgármester által kibocsátott meghívó intézkedik, itt újból közreadjuk: A Rakóczi-ünnepre a városi tisztviselők és képviselők 29-én reggel fél 8 órákor a polgármesteri hivatalban gyülekeznek össze és onnan testületileg mennek az összes hitfelekezeti templomaiban tartandó háladáó istentiszteletre. Ezeknek az istentiszteletnek a sorrendje az: reggel 8 órákor a református templomban, reggel 9 órákor a katolikus templomban, délelőtt 10 órákor az evangélikus templomban, délelőtt fél 11 órákor a görög templomban és délelőtt 11 órákor a zsidó templomban. — Délután 5 órákor Szentes város képviselőtestülete, a színházteremben diszközgyűlést tart, melynek tárgyszorozata: Enőki megnyitót; — emléktárszót — és zarszó. Erre a diszközgyűlésre a városi képviselők az udvar felől levő második bejárón, tehát a színpadi bejárón at juthatnak csak be a terembe; míg a főbejáró a lépcsőháztól, valamint a pahaloyokhoz vivő lépcsőlejárók is a nagyközönségnek szoiálnak. A diszközgyűlésre azonban a nagyközönség csak belépőjegyekkel juthat be, melyeket a városi főjegyző hivatalban adnak ki. Újból soros figyeimébe ajánljuk a közönségnek, hogy a városi képviselőtestület határozata folytán a holnapi hetipiac keddre helyezettett at és a magunk részeről is felkérjük polgártársainkat, hogy holnap délelőtt, önmagukat megbecsülendő, mindenféle üzleti éleltől és piacoztástól tartózkodva, senki a piacokon semmit se el ne adjon, se ne vegyen. Az üzletek holnap délelőtt különben is zárva lesznek.

— **Megyebizottsági tagok választása** A szentesi I. és II. választókerületben, elhalalozas folytán egy-egy megyebizottsági tagsági hely üresedett meg az év folyamán, melyeknek mandátuma 1900. évi december 31-én jár le. Ezeknek a helyeknek időközi betöltésére nézve a f. hó 15-én tartott megyegyűlés úgy intézkedett, hogy a választást november 6-ra tűzte ki. November 6-án tehát úgy a szentesi I. és II. kerületben, mint a szentesi I. kerületben egy-egy megyebizottsági tagot fognak választani. Szavazhatóság az I. kerületre nézve a varmegyéhez nagyterme, a II. kerületre nézve a felsőparti ovoda terme lesz. Választási elnök az I. kerületben dr. Purjesz János, helyettes elnök Albertényi Antal; a II. kerületben elnök dr. Vecsery Sándor, helyettes elnök Kortvélyesy Sándor. A szavazás mindkét kerületben, a választás napján reggel 9 órákor kezdődik és bezárólag délután 4 óráig tart.

— **Kelemen Béla főispán a Rakóczi ünnepén.** Szeged tanácsa az iránt kereste meg Kelemen Béla főispánt, hogy a budapesti és kassai Rakóczi ünnepén, a város képviselőletében vegyen részt. A megkeresésre a főispán levélben felelt és válaszában olyan erős alkotmányjogi felfogás nyilatkozik meg, mely alkalmas arra, hogy széles körben megnyugtatóan jó hatást keltsen. A levél szövegét a következőkben így hangzik:

»Tisztelt Tanács! Folyó évi október hó 17-én tartott üléséből 35105. szám alatt hoztam intézett szives közlésére válaszólván, értesítem a tekintetes Tanácsot, miszerint közjogunk értelmében a főispánok ezen állásaikkal egybekötött jogaikat és kötelességeiket csak attól az időtől kezdve gyakorol-

hatják, amikor a törvényben előírt alakítások betartása mellett a hivatali esküt letették és állásaikba beiktatva lettek, és így az én alkotmányos felfogásom szerint a köztörvényhatóság, amelynek élére állítottak, szintén ezen időponttól kezdve reprezentálhatják.

Mint hogy pedig szokatlan dolog az, hogy egy törvényhatóság országos ünnepélyeken saját statusán kívül álló tagokkal képviseltesse magát, én pedig ez idő szerint Szeged szab. kir. város köztörvényhatósági bizottságának tagja nem vagyok: arra kérem a tekintetes Tanácsot, hogy ez alkalommal személyemtől eltekinteni és a 12 tagú küldöttséget a város törvényhatósági bizottságának tagjaiból megalakítani szives legyen.

Egészen más az eset Csongrád város megyében, ahol a törvényhatóságnak tagja vagyok és így ebben a minőségben fogok, a megyei alispán úr felkérésére folytán, II. Rakóczi Ferenc fejedelemnek és bujdosótársainak emlékünnepején, Budapesten a díszmenetben és Kassán a szent harvak eltemetésén, a megyei küldöttségben résztvenni.

Hazafüi tisztelőtem nyilvánítása mellett vagyok: Budapest, 1906. október hó 22-éni Kelemen Béla dr. s. k.

— **Kivételes kedvezmény a hadköteleseknek.** Szenci dicső tartalmú honvédelmi miniszteri rendelet ment szét a napokban a törvényhatóságokhoz. A miniszteri intézkedés nagy örömet és meglepetést fog okozni azoknak a fiatalbereknek, akik aggodalmasan tekintettek eddig a novemberi sorozatok élére Errendeli a leirat, hogy azok az 1884. évi születésű hadkötelesek, kik pótsorozásra jöttek az idén először, legközelebbi alkalommal már a harmadik korosztályba lépnek; azok az 1883. évi születésű hadkötelesek pedig, kik az ideai pótsorozásra másodsor állítottak elő, többé előállni nem kötelesek. A miniszteri leirat fontosságát és jelentőségét az elmutat politikai helyzet és a helyesített alkotmányos rend viszonya magyarázza meg. Az 1906. évre szóló fősortozást, mint köztudomású, nem tavasszal tartották meg, ahogy ezt általában szokták, hanem össze halasztották. Az idén tavasszal azok a hadkötelesek állottak a mérték alá, akik az ex-lxx miatt 1905-ben sorozhatók nem voltak. Az 1906-ki folyó évre szóló fősortozást már október 10-én megkezdtek és november végén fejezték be. Igen sokan voltak azonban olyanok, akik a rendes fősortozásra nem jelentek meg. Ezeket a szokásos pótsorozásra állították elő. Az utólagos újjoncallítások július 26-án vették kezdetüket és október 10-ig tartottak. A miniszter ezekre nézve elrendeli, hogy akik az ex-lxxes 1905 év helyett az idén a pótsorozáson: 1906. július 27-től október 10-ig állottak elő — egyszersmind az 1906. évi hadkötelezettségüknek is eleget tettek, vagyis akik az ideai pótsorozásra először jelentkeztek, azok most már csak egyszer és pedig utoljára fognak előállni; akik az ideai pótsorozáson másodsor jelentkeztek sorozásra többé elő nem állanak, azaz fegyvervételre véglegesen képteleneknek iratnak be.

— **Püspöke képviselőletében.** E hó 31-én nagy népesség között avatják fel Szarvason a főgymnásium felépült palotát szerző 200 ezer korona költséggel emelt új otthont. Scholtz Gusztáv a Bányagyűzőkerület új püspökét az országos népességek tartják tavol épen azért Petrovics Soma szentesi lelkész és espereset kérte fel, hogy őt az ünnepélyen helyettesítse a főgymnásium

épületét ünnepi beszéd kíséretében felavassák.

— **Értekezlet a főispáninstalláció dolgában.** Cicatris Lajos dr. alispán több megbízottsági tagot értekezletre hívott össze a napokban, az alispáni elfogadó terembe, a főispáninstalláció megbeszélése érdekében. Az értekezleten megállapították a főispánfoglalás részle minden eshetőségre vagyis, akár ha az új főispán az installációra Csongrádon, akár ha Mindszentben, akár ha Szonokon az értekezlet Szentesre. Ha Csongrád felől érkezik, akkor Tasnady Imre főszolgabíró, ha Mindszent felől érkezik, Tary István főszolgabíró üdvözi először a megye híveit, míg a szentesi vasúttalomsnál, Szentes város nevében Matéffy Ferenc dr. polgármester üdvözi az új főispán, aki nekem itteni fogadására diadalkaput emelnek és neppandériumot szerveznek. Hogy mikor lesz a főispáninstalláció, ezt Kelemen Béla dr. főispánnal megbeszélni és véglegesen megállapítani, Cicatris Lajos dr. alispán f. hó 24-én Budapestre utazott.

— **Az új adókövetés.** Wekerle Sándor miniszternek mint pénzügyminiszter az egyes adók 1907. évre vonatkozó kivételei tárgyában rendelet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, ezek között a szegedi pénzügyigazgatóság is. A rendeletnek a nagyobb érdeklődés érdekében így szól: „Független címet a címet, hogy miután a hazadói és a II. osztályú kereseti adó három évi érvénytelenné tették ki és így a folyó évben az adókövetésnek és adóterhek összegszámlájára és az adókövetési munkálatok különböző ellenőrzést nem igényelnek és az állami közegek közreműködése teljesen mellőzendő, a vasúti rovatlapok kijegyzése pedig teljesen szükségtelen, a munkálatoknak helyszíni ellenőrzést csak rendkívüli esetekben s akkor is lehetőleg másnemű kiküldetésekkel kapcsolatban rendelje el.”

— **Nagy szeretetadomány.** Még júliusban volt, hogy Mojszisk Lajos felügyelő és Petrovics Soma mint a szentesi egyházak önkéntesek egy kérvényt adott be egyházközsége nevében az egyházmegyei közgyűlés útján az egyházkerületi illetve egyetemes gyamintázathoz a templomépítéséről még mindig fennálló terhek könnyítésére. A kérvényezés nem esett hiába. A tegnapi napon 2545 korona adományról értesült a lelkes hivatalt meg az egyetemes gyamintázattal által kiosztani szokott, a gyamintázattal adományból jutott a költségesen megörvendeztetett egyházközségnek.

— **A betegsegélyező pénztárak reformja.** A munkás-betegsegélyező pénztárakat a kormány legközelebb törvényhatározati úton akarja reformálni. Eddig is sérelmes volt a pénztárak ügye, az új törvényjavaslat pedig, amelyőt sokat vartak abszolúte nem elégíti ki az érdekelteket. Az ország több részén gyűlések mar e tárgyban, legutóbb pedig Aradon. Az aradi gyűlés felkérte Barabás Béla országgyűlési képviselőt, hogy a javaslat módosítása érdekében járjon közbe a kereskedelmi kormánnyal. Barabás e tárgyban tanácskozott Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel és Szerényi József államtitkár. Szerényi kijelentette, hogy ő ellene volt ennek, hogy a törvényjavaslatba olyan intézkedések vétessenek fel, melyek a kisparosok újabb megterhelésével járnak. A javaslat — mondta az államtitkár, — közmegelegedésre fog módosítani.

— **A szentesi Rákóczi-koszorúk.** Szentosár két koszorút helyeznek az utolsó nemzeti fejedelem, II. Rákóczi Ferenc koporsójára: egyet a város közönsége nevében a közgyűlés által kirendelt 12 tagú küldöttség vitt tegnap magával Szegedre, egyet pedig a szentesi népet, melynek költsége közadóközségek által, sőtintén tegnap vitték be

Szegedre a szent halmakat szállító vonathoz bezarandókolt népkörök. A két impozans méretű koszorú körül a város koszorúja, gyönyörűen himzett szülés szalagjával a Petőfi-szaló bérházrészén, a nép koszorúja pedig a Banyai József utóda Kossuth-téri cég kirakatában volt pénteken kiallitva, ahol egész nap sok volt a nézőjük.

— **A tapéi kerületből.** A tapéi kerületben a Reök-part a következő felhívást tette közzé: „Dr. Kelemen Béla főispánna kinevezésén, tapéi kerület megüresedett. A Czékus Ferenc kerületi partelnök által múlt vasárnapra, vagyis október 22-re Szegedre összehívott jelölőgyűlésen a kerület összes közönségéből megjelent mintegy kétszáz választópolgár, közté Kistelekről az október 20-iki választási értekezletből fölkerült husztig küldöttség is — és itt egyhangyul Reök Ivant, a szegedi folyamernökség elnöki igazgatóját, a Kossuth Ferenc védnöksége alatt álló országos gyamintázás partkör régi tagját kiáltotta ki a tapéi kerület képviselő-jelöltjének. E jelölést mindenben szerencsésnek mondhatjuk, mert a nagy tehetséghez nemcsak nagy tudás és szakképzettség, hanem langoló függetlenségi hazafiaság is járul. Tiszteit választópolgárok! Reök Iván programbeszédet Kisteleken október 28-án, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja meg a Templom-téren. Legyetek ott mindnyájan, az ő meggyenvalóság tisztá lobogóját kövessük egyértelműen. Kisteleken és felsőpusztaszereken soha nem volt és nem is lesz szakadás a függetlenségi táborban. Egyetértve fogunk győzni. Isten minket úgy segíljen!”

— **Rákóczi ünnepély a főgimnáziumban.** A f. hó 29-én d. u. 2 órákor tartandó gyamintázati Rákóczi ünnepély programja a következő: Igazgató megnyitja beszéd. 2., Kuruczdal, énekli az ifjus. énekkar. 3. A szent halmak eltemetése szavalja Nagy Ferenc VIII. o. t. 4., Rákóczi Ferenc élete és történeti szerepe. előadja dr. Berecz Sándor tanár 5., Rákóczi Ferenc hazatérése szavalja Vajda Karoly VIII. o. t. 6., Igazgatói záróbeszéd. 7. Himnusz, énekli az ifj. énekkar. — Ez ünnepélyen a szülőket és tanúgy barátokat szívesen látja az igazgatóság. Ezzel kapcsolatban említtük meg, hogy a polgári leányiskolában hétfőn d. e. 10 órákor tartják meg a Rákóczi ünnepélyt, ének szavalat és felolvasással, melyre a közönséget meghívja az iskola igazgatója.

— **Az ügyvédi rendtartás reformja.** Polónyi Géza igazságügyminiszter az ügyvédi rendtartás reformjának mielőbbi előkészítése érdekében közzétette azokat a törvénytervezeteket, amelyek az ügyvédi rendtartás reformjának előkészítésére az előző igazságügyminiszterek kormányzata idejében készültek. A közzétett munkalat két részből áll. Az első rész azt a törvénytervezetet tartalmazza, amely néhai Szilagyi Dezső volt igazságügyminiszter megbízásából Nagy Dezső dr. budapesti ügyvéd 1892-ben készített és amelyet ugyan ő a felmerült bírálati anyag tekintetbevételével, újabb miniszteri megbízás következtében 1902-ben átdolgozott. A második rész ezt a tervezetet és annak megközelítést tartalmazza amelyet Plósz Sándor volt igazságügyminiszter megbízásából Pollák Illés ügyvéd készített. E tervezeteket megküldötték az ügyvédi kamaráknak is, hogy ezek a tervezetek bírálása kapcsán a reformra nézve nézeteiket és óhajait kifejezésre juttathassák.

— **Meghívás.** Az izraelita templomban f. hó 29-én, hétfőn délelőtt 11 órákor tartandó ünnepi Rákóczi-istentiszteletre az egy-

ház elnöksége zúton hívja meg a hatóságokat, testületeket, népköröket, egyleteket és általában a nagyközönséget.

— **Istentisztelet Rákóczi emlékére a külterületen.** A város legkülső határán, honnan a lakosság nem jöhet be Szentes város által tartandó hazafias ünnepélyre Pap Lajos körlelkész okt. 28-án d. e. 9. órákor az eperjesszéi lakosok részére istentisztelet s vele kapcsolatban hazafias ünnepélyt rendez. Az istentisztelet alkalmi imából, az ünnepély a két határrészén levő iskolás növendékek éneke és szavalata és a lelkes által tartandó emlékbeszédből fog állani.

— **Rákóczi ünnepély.** Deutscher Béla vasúti vendéglőjében ma délután 4 órákor Jóska szólista első kunsági zenekara Rákóczi ünnepélyt rendez, mely alkalommal a legszébb kuruc nótákban lesz öröme a hallgatóságunk.

— **Cirkusz Fekete.** Fekete Ede vasártéri kényelmesen berendezett és villamosan világított cirkuszban ma este lesz a második nagy nemzetközi birkozó-verseny, melyre az igazgató az elsőnek 600 korona, a másodiknak 300 korona és a harmadiknak 200 korona jutalom díjat ígért ki. Felhívjuk ezekre a rendkívül érdekes birkozó versenyekre a közönség figyelmét.

* **A visszafutó szaga és ize következtében oly nehezen bevehető csukamajolaj végre jó ize és könnyen emészthető állapotban kapható a híres Scott féle Emulsió-ban mely minden gyógyszerárúsrattik.**

— **Rákóczi estély!** Deutscher Sándor Lajos Kossuth-utcai kávéházban ma este 7 órától kezdve Lakatos Jóska szólista első kunsági zenekara Rákóczi-estélyt rendez, mely alkalommal a legvalóbb kuruc nótákkal fogja a n. e. közönséget szórakoztatni. Bélépti-díj nincs.

* **A kabalisztika segítségével minden név és születési év részére szerencsesorsjegyeket helyeztet el PECSÉT ALATT a KISS KAROLY és TARSA bankháza (Budapest, Kossuth Lajos utca 13.). Mindenki kihasználhatja az alkalmat! Írja meg nevét, születési évét és a Kiss bankház azonnal elküldi a pecsét alatt levő szerencsesorsjegyet. — Köztudomású, hogy a Kiss bankház által sok ezer család lett gazdag és boldog. Kísérje meg szerencséjét Kiss-nél, mert Kiss szerencséje nagy!**

Nagyon nehéz

de nem teljesen lehetetlen olyan szert találni, mely gyermekek részére épp oly megbízható és eredményes hatású, mint a gyógy-csukamajolajból alfoszorsavas méz és nátron hozzáadásával készült Scott-féle Emulsió; mert a Scott-féle Emulsió a fiatal szervezetbe új erőt vezet és átadja a fejlődéssel kapcsolatos nehézségeket. A Scott-féle Emulsió egyáltalán jó ize, könnyen emészthető és oly tiszta szer, hogy a legesekélyebb zavarokat sem okozza és állandóan csak a legjobb sikerrel használható. A Scott-féle Emulsió sokkal jobbi, mint a közönséges csukamajolaj. VI. 1-4.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a hátán nagy csukahalat vivő halász védjegye.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beklédes ellenében mintával bérmentre szolgálok:

Dr. BUDAI EMIL „Vrosi gyógyszer-tára”

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34./35.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Blúz-selymek 65 krajcártól 1 forint 35 krajcárig méterenkint. — Legutolsó ujdonság! — Porto és vámentesen hazhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával. Henneberg selymgyára, ZÜRICH. (6)

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS. Kiadótladónos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

„Egyesült czeplédi szőlősgazdák boreladási társasága“ CZEGLÉD.

Egyenlősíti bepinczézi és áruba bocsátja a termelők tisztán kezelt legkötünőbb borait.

Nyilvántartja és közvetíti eze itül az egyes termelők magánpinczéiben, sajátkezüleg gondozott borait is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert egész éven át egyforma és akármilyen nagytömegben folyton egy és ugyanazon bort kaphatják.

Ezúttal áruba bocsátjuk a legkötünőbb siller színű „Kadarka“ és zöldesfehér „Ezerjó“ „Bling“ stb. fajokat is, melyek több waggon vételnél igen mérsékelt áron kaphatók.

Levél- vagy sürgönyezim:

Egyesült szőlősgazdák társasága
Czepléd.

Értesítés.

Felhívom a t. háztulajdonosok szíves figyelmét, ha házukat javíttatni vagy átalakíttatni akarják, hogy ezen munkákat, valamint külterületi építkezéseket és temetői kriptaeépítéseket is a legjutányosabban vállalom el és a munkát minden esetben a legnagyobb gyorsasággal teljesítem is, a megrendelők teljes megelegedésére.

A n. érdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Vranka Lajos

Földbirtokra.

30000 koronáig terjedőleg:

1000 korona kölcsön után egy évre fizetendő 49 kor 50 fill.

ez összegben befoglaltatik nemcsak a kamat, de a tőke törlesztése is. A kölcsön bármikor visszafizelhető, és teljes névértékben levamis nélkül folyósíthatik. — Tessék bizalommal hozzám fordulni. HEGEDŰS, postamester, a vöröskereszt mellett lévő Balogh szűrszabó házában.

Hódmezővásárhelyen.

Egy meidinger és egy cserépkályha eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

Horváth Jenő III. tized 121. számú házában egy, 4 utcai padolt szoba, konyha, pincé, két kamra és egy bolt-helységből álló lakás, kerttel együtt, 1907. évi április 24-től haszonbérbe kiadó, esetleg a ház eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal, vasárnap a fenti házszám alatt, hétköznap Csongrádon a főszolgabírói hivatalnál személyesen, vagy levélben. 6-1.

Hogy hívják ?

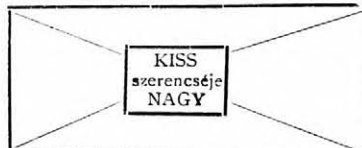
Mikor született ?

Nincs többé csalódás !

Szerencsésjét lepecsételve őrzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet: Fortuna segítségével minden név és születési év részére egy szerencseszámot

helyezettünk el **PECSET ALATT**, például:
a lepecsételt boríték előoldala: a boríték hátsó oldala:

Használja ki az alkalmat.

Fogadja lepecsételve szerencsésjét tőlünk,

írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére eltett szerencsesorsjegyet. Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsésje NAGY“

jelmondas híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsésjét; merítsen Ön is a KISS bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk szerencsésjének lepecsételt záloglevelét és gazdaság meg jólét közei lesz Önhez XIX. sorsjáték I. oszt. húzása már folyó évi november 22. és 23-án lesz

Az I-ső. oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolczad K. 1.50. Egy negyed K. 3.—. Egy fél 6.— Egy egész K. 12.—

Kiss Károly és Társa

magy. kir. szab. osztalysorsjáték főelárúító helye:

BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos-utca 13. VI., Váci-körút 5. — VII. Erzsébet-körút 22. sz.

Üzletáthelyezés.

Ertesítem a n. erd. közönséget, hogy a Fränkl Albert-féle

s z a b ó ü z l e t e t megvettem és azt

női konfekcióval

kibővítve, a szentesi piacon **huszonöt év óta fennálló** s jelenleg a Kossuth-téri Hariss házban, a ref. templommal szemben lévő

kalap-, cipő-, női- és úri divatárú üzletem

mellé helyeztem át, **ujjonnan berendeztem.**

Raktáron vannak ezen üzletemben minden-féle minőségű **szövetek, a legdivatosabb női kabátok és felöltők, férfi- és gyermeköltönyök, és felöltők, a legjutányosabb árban.**

Mérték szerint férfi- és gyermek öltönyök, kütünő szabással, szolidan és gyorsan készülnek.

A n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva ezen új vállalatomat is, vagyok

Szentesen, 1906. szept. hó.

10—5

teljes tisztelettel:

Hoffmann Jakab

férfi- és nőidivat-kereskedő.

Fontosság!
Lehírlapozás!

Saját érdekében
Népszerűségi közérdekű

LEOPOLD GYULA

Mindeztől megórnak a
Budapesti, Erzsébet-körút 61.

200 angol
kísérlettel készítették

Requiny-féle
RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ-SZÖRŐP

páratlan szer minden borbajnál, bujakórnál, vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.

Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld:

REQUINY ATTILA gyógyszerész.
Budapest, VII., Kúli-6 Keresesi ut 24.
A híres RÁKÓCZI GYOMORKESEŰRÜ egyedül készítője

Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
és
DAMAST-
árak csak akkor valódiak.

ha ezen védjeggyel vannak ellátva

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógytárakban.
Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kávin-ter.

TUDÓBAJOSOKNAK

és mindenki, aki kúrog, rekedt, paratlan szörfölést tesz o.

Halál-féle hársfamészörp
Mintaüveget 3 koronáért küld
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.

PLATSCHEK VILMOS

clismert legelőcsőbb, legzolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot
bámulatba ejti a

Hammond
irógép.

Kizárólagos elárúsítók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-u. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FELE UGORVATEL

Szeplő, majfol, pattanás, mitezer, fadosok eltűnnek az arcról a valódi angol szőrtáborral való bekenés által.

Egy üveg ára 2 korona.
Hossz úgorkasszappán 1 K., puder 1-20 K.

Flaszdó: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész
deák hejt: **FRÁSSY-ut 47.**

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
ujjonnan berendezett elsőrangú éttermelben
Budapest, VI., Andrássy-ut 30.
mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van

KATZER társaság
megóvó-intézet
az első és legnagyobb!
Budapest, Ó-utca 42. 44. sz. 1/2 millió részvény-
ját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer szőrmearúrt az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS
SZERENCSEJE
NAGY
VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY és TÁRSA
BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13.

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörmslt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedül készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bérn. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

Pacific
TOJÁS
KÉSZÍTMÉNY
tejje-alkágyja helyett használandó a sütte és fűszernél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
Kapható minden fűszertárban és drogeriában. Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK. R. f.
vegyszerv gyára, BUDAPEST.

A DREZDAI MOTORGYÁR
résztvénytársaság
benzin-gár, szivattyú-motorok és benzin motorok ill. székrekben elismert legjobbak az összes gyártmányok között.
Vezérlőképzés: **GELLÉRT IGMAC és Tsa**
Budapest, VI., Teréz-körút 41.
Prospektus ingyen.

„Zsorna”-féle
NEPELEJTS védjeggyű férfi —
nyakkendő,
kítendő
magyar Ipari
PÁRIS SZÁLLÓ
Szállás: Blmon Pá
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-20 K-ig felelő, kizárólagosul az állományvilágassal együtt. Fűrdők, elegáns kávéház, étterem, Vilmos vasúti megállóhely az óráson pályaudvarok és hűtők felé.

Legszébb és legmagasabb művészi színvonalon álló

FÉNYKÉPEK

az alábbi leszállított árjegyzék szerint készítettnek a néhai **HEGEDŰS VILMOS-féle**, és most **Hegedűs Cecília** tulajdonát képező, 42 év óta fennálló **fényképészeti és festészeti műtermében**, az új luteránus templom átellenében Weisz-udvar mellett:

3 drb. visit fénykép 1 K. 50 f.	3 drb. nagy makart fényk. 6 K.
6 „ „ „ 2 „ 50 „	6 „ „ „ 10 „
12 „ „ „ 5 „ — „	12 „ „ „ 18 „
3 drb. Rabinet fénykép 4 Kor.	3 drb. szélesebb nagy makart fényk. 8 K.
6 „ „ „ 7 „	6 „ „ „ 12 „
12 „ „ „ 12 „	21 „ „ „ 20 „

Régi és új fényképek után a legszébb fénykép nagyítások szintén leszállított árban készítettnek.
Borult időben a legsikerültebb felvételek eszközölhetők.

4190.rkv. 1906.

Árverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kálmán Erzsébet** végrehajtatónak **Fekete Nagy Balázs** és neje **Palfi Zsuzsanna** végrehajtható szenedők elleni 400 korona tőke követelés és járuléka, úgy **Német István** csatlakoztatott végrehajtható érdekében 27 kor. tőke a járuléka, — és **Nyíri József** csatlakoztatott végrehajtható érdekében 62 kor. 40 fill. tőke és járuléka valamint a kir. kincstár csatlakoztatott végrehajtható érdekében 140 kor. 99 fill. s járuléka iránti végrehajtható ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő **Szentes város** belterületén fekvő a szentesi 1807. szj.kv.-ben A f 1. sorszám alatt felvett 2274. hrsz. ingatlanra és pedig az ezen ingatlanra a C. 4—5 soroz. alatt a 4848/898 tks. végzés következtében **Veres István** és neje **Kálmán Erzsébet** javára az ugyanazon ingatlanon levő egy szoba és konyhaból álló épületre bekebelezett holtiglani lakás szolgalmi jogának fennartása mellett az árverést 1200 koronában ezennel megállapított kikéltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi november hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telek-könyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási árban alól is eladatni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 120 korona — fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyeztetéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál, 1906. szept. hó 1-ik napján.

GAAL kir. ítélőtáblai bíró,

Kiadó bolthelység. Czukor Emilné Petőfi-utcai házában, egy bolt vagy raktárhelyiség kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Eladó föld.

Szent-Lászlón 12 kis hold föld eladó.

Alkut köthetni, Bugyi Antal főjegyzővel.

Minden utánzat és utánnyomás büntethető.

Valódi a Thierry-féle balzsam

csakis a zold apácavédjeggyel. Törvényesen védve. Régtől híres. Főülmulhatatlan emésztési zavarok, gyomorgörcs, kólika, katarus mellfájás, infúziós stb. ellen. Ára: 12 kis, vagy 6 nagy üvegnek, vagy 1 nagy Speciális üveg patenzárral 5 korona bérmentve.

Thierry Centifolia-öncöse általában ismert min utó-érhellen szer

minden, még oly régi seb, gyuladás, sérülés, abszcesszus és daganat ellen. Ára: 2 tégely 3 korona 60 fillér bérmentve. Széküldi csakis előleges fizetés vagy utánval mellett

Thierry A. gyógyszerész Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Eredeti közönségsíratok ezreit tartalmazó röpirat ingyen és bérmentve.

Raktár Budapest: Török József és Dr. Egger Leó I. Lágoson Vértés L. gyógyszerüzében. 50-24

Sérvben szenvedők!

KELETI-féle legújabb találmányú cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi pe-lottával, a legközelebb sebb a maga nemében

A legújabb és leggyorsabb cserveket fűződm. nélkül visszahozta!

Árak: egyoldali 12 kor, kétoldali 14 kor. Számtalan elismerő levél bel- és külföldi leghíresebb orvosoktól és szaktanároktól

25 év óta feunálló testgyógyászati infúziószertem-been egy fővárosi gyakorló szakorvos állandó felügyelete mellett a legközelebbi technikai kivitelben a legolcsóbb árak mellett készülnek:

műlábak és műkezek

amputáltak részére. II. 20-11

Mellfűzők és egyenestartók ferdén nőttek részére.

Járó és támgepek csont és izületi, tuberkulózis-angolkóros, rheumás, elgörbült betegeknek.

Haskötők, gummi-görcsér harisnyák (Hölgyeknek női kizárólag.)

Szegényeknek részletfizetések, meggyőzés szerint Kérjen ingyen és bérmentve - 3000-nél több ábrával ellátott - nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvosi műszergyáros, BUDAPEST, IV. ker., Koronaherceg-u. 27/2

(a főtisztelendő szervita-rend zárda palotájában) Gyár-Bpest: Központi városház. Alapítottát 1878.

TÖRÖK szerencsésje ÖRÖK.

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankáznak kedvez. Rövid idő alatt 27 millió koronánál több nyeresemény fizetünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereseményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereseményt a legnagyobb **400.000** koronás főnyereseményt,

továbbá 5 a 100000, 3 a 90000, 3 a 80000, 3 a 70000, 4 a 60000, több 50000, 40000, 30000, 25000, 20000, 15000 és ezeken kívül számtalan 10000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy nyereseményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legszebb osztály sorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencse sorsjegyet

A most kezdődő 19-ik új magyar osztály sorsjátékában

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeresemény jut

és összesen **16 millo korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeresemény esetleg **1.000.000** korona.

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 a 200.000 2 a 100.000 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 20.000, 9 a 20.000 13 a 15.000 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeresemény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervezési arai

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. — 75. vagy K. 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 korona.

¹/₂ „ „ „ 3.—, „ K. 6.—; ¹/₁ „ „ „ frt 6.— vagy 12 korona. A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beklüldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 4-ig hozzánk bizalommal beklüldeni, a után szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elhagynak.

TÖRÖK A. és TÁRSA

Sürgönyeim: Török Budapest.

Bankház R.-T. BUDAPESTEN.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főirodánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3a.

I. fők: Váci-körút 4a.

II. fők: Teréz-körút 46a.

III. fők: Múzeum-körút 11a.

5029/1906 tkv.

Póthírdetmény.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Kalman Erzsébet szentesi lakos végrehajto-nak Fekete Nagy Balázs és neje Palfi Zsu-zsána szentesi lakos végrehajtást szenvedet-tek elleni 400 kor. tőke s jár. iránti végre-hajtási ügyében 4190/1906. sz. alatt kiboc-sátott árverési hirdetményben a szentesi 1807. sz. telekjegyzőkönyvben A 1 sorsz. alatt felvett 2274 hrsz. ingatlanra 1200. ko-rona kikiáltási arban ezen telekkönyvi ható-ság helyiségbe 1906. évi nov. hó 15. napjának délelőtti 9. órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján a Szen-tesi Központi Takarékpénztár végrehajto ér-dekében is 400 korona tőke követelése s járuléki kielégítése végett megtartani fog.

Szentes, a kir. bíróság mint tkv. ha-tóságnál 1906 évi október 19.

KATKICS, kir. bíró.

I. tized 698. sz. ház eladó — Ertekezhetni ugyanott a helyszínen, vagy pedig a „Szentés és Vidéke” nyomdában.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

potéka

egy régiónek bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közszéne, észnál és megkülések. Né, botozásos képpen használva. Főlyemtetés. Silány nemlétegyék mint bevasárlaskor ovatosak legynak és csak olyan ügyet fogadjunk, mely a „Horgony” védjegygel és a Richter gyógyszerrel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegokban K — 20, K 1.40 és K 2.— és ugyszávan minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzére az „ARANY ORSZÁGROZ”

Prágában. Elisabethstrasse 5. neu. Mindermand számban.